

Փ Ո Ւ Ն Ձ

Օ Ր Ա Գ Ի Ր

ԹԻԻ 494

ՀԻՆԳԵԱՐԹԻ

1870 ՅՈՒՆՎԱՐ 43

Ամեն օր կհրատարակուի : — Հասարակ 40 փութայ է : — Պօլիս բաժանորդը ըլլալ ուղարկել մէկ արծաթ Մէճիտ պիտի վճարէ 100 թուոց համար իսկ գաւառաց ա. ջ. 25 դր, գար-
 Հեալ 100 թուոց համար, թղթատարութեան ծախքէ ազատ ըլլալով : — Յանուցման
 օրը 40 փութայ է մէկ անգամի համար : — Լրագրիս վերաբերեալ նամակ եւ ուրիշ որ
 եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել առ Տնօրէնն ի Ղալաթիա Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ
 վարի գրանը կից նոր Գրատունը :

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն

Ս. Պատրիարք Հայրը լսելով որ
 իւսկիւտարի Սէլամիէ թաղին խորհր-
 դոյն ընտրութեան գործը տակաւին
 լինցած չէ, և թէ՛ այս պատճառաւ
 թաղին մէջ մէկ քանի կուսակցու-
 թիւն ու բաւական յուզմունք տիրած
 են, գրեթէ Տ. Արիստակէս Սրբազանին
 որ ընտրական գործողութիւնը գաղ-
 րեցունէ, և վաղը՝ ուրբաթ՝ նոյն ին-
 քըն Ս. Պատրիարք Հայրը իւսկիւ-
 տար երթալով խորհրդակցին և ա-
 ջակցի ընտրական գործողութեանց
 կարգադրութեան համար :

Չեմք գիտեր թէ Ս. Պատրիարք
 Հայրը այս թաղային բաւական յուզ-
 եալ խնդրոյն մէջ ինչ ընթացք պիտի
 բռնէ : Մենք՝ երբ լսեցինք թաղա-
 կան խորհրդոյն հրաժարականը և
 նոր ընտրութեան օրոշում եղած ըլ-
 լալը՝ յանուն խաղաղութեան թաղին,
 անմիջապէս առաջարկեցինք որ՝ ե-
 թէ կարելի է՝ այս անգամ թաղական
 խորհրդակցութեան համար չընտ-
 րուին ոչ նոր հրաժարեալները և ոչ
 անոնց նախորդները : Ոմանք անիրաւ
 համարեցան մեր այս առաջարկու-

թիւնը, բայց ահա փորձը ցցուց
 — եթէ չեմք սխալիր — թէ յուզմուն-
 քը մէկ այնչափ ընդհանուր թաղեց-
 ւոյ օրչափ յիշեալ երկու կարգի խոր-
 հրդականաց մէջ տիրած է, և գըլ-
 խաւորաբար անոնք են որ ընտրական
 գործողութեանց շփոթութեան ու
 յապաղման պատճառ կրկան և զի-
 րար կամբաստանեն :

Մենք ասոնց իրարու վրայ ըրած
 ամբաստանութեանց արդար կամ ա-
 նարդար ըլլալուն վրայ չեմք կրնոր
 խօսիլ, օրովհետեւ ոչ պաշտօնական
 քննութիւն մը և ոչ մասնաւոր ճիշդ-
 տեղեկութիւններ տակաւին ազա-
 ցուցած չեն : Ընդհակառակն՝ կյար-
 դեմք դամենքն ալ իբրեւ աղօթողու
 բանիբուն անհամներ : Սակայն թա-
 ղին օգուտն ու խաղաղութիւնը այն-
 պէս կզգահանջեն որ այս անգամ
 թաղային խորհրդարանին մէջ տխու-
 չունենալով հանգիստ ընեն, մինչեւ
 որ ուրիշ շրջան մը գայ հասնի :

Այսու ամենայնիւ, երկու օրը-
 բազան Հարց և թաղեցւոյ գիտա-
 լու բանն է այս : Եթէ կուզեն՝ յիշ-
 եալ երկու կարգ հրաժարեալ թա-
 ղականներէն խառն խորհուրդ մը կը

կազմեն, կամ այս անգամ անոնցմէ բոլորովին դուրս անձանց կյանքնեն այս պաշտօնը = Բայ մեզ՝ այս վերջին միջոցն ընտրելի է, որովհետեւ օգտակար է =

Ի վերջոյ, կիմացունեմք թէ՛ պատուարժան թաղեցւոց պարտ է քուէ արկութեան ասեմն աղէկ ուշադրութիւն ընել, որ չըլլայ թէ անարժան անձանց համար քուէ տրուի, ան ուշով շահագէտ հրապտւրանաց =

Այն մարդը՝ որ քուէ կուսաց արիշին ձայնին լսելով, այն մարդը ծախած կըլլայ իւր անդին ապաստութիւնը և կամանի գերութեան կմատնէ իւր անձը, ուսկից դժուարին է ազատիլ առանց մեծամեծ վնասուց =

— Երբորդ կարգի պաշտօնատարութիւն տրուեցաւ Հիւնքետարդէյէնեան Սաղման Էֆէնտիին, որ Բիւրան արտաքին գործոց թղթակցութեան գլխանին անդամներէն է =

ԻՍԼԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզի Օսմանեան դեսպանատան բժիշկ Զամպագօ Էֆէնտիին երկրորդ աստիճանի առաջին կարգի Միւթէմպիզի պաշտօնատարութիւն տրուեցաւ =

— Օգոստ. Սուլթանը առաջին կարգի Մէնիտիյէ պատուանշան ընծայեց, Տալմայիա գտնուող առաւրիական զորաց ընդհանուր հրամանատարին և Տալմայիոյ կառավարչին =

— Կրտսի թէ՛ խուեար խանի Պօրտան Գովախան խանի վրայ նոր շինուած անդը պիտի վախադրուի մօտերս =

Կյուսացի որ Գանադիսէի առուտուրի վերաբերեալ կարգադրութիւն մը ըլլայ կառավարութեան կողմանէ, որովհետեւ այս շահուն ետէն եղողները կշատնան օր յօրէ =

— Սյա տարի իղմիրէն 2000 հոգի Հիճազի կողմը ուղևորեր են ուխտի համար =

— Իղմիրի մէջ լուսելով թէ՛ ութ հոգիէ բաղկացեալ աւազակաց խումբ մը Գասապայի կողմը ժողովուած են, Սյալքնի թիւին բօսթան զարնելու համար = — Կառավարութեան կողմանէ անմիջապէս ոստիկաններ զրկուեր են Սթանք իրարու պատահելով կուրի մտեր են, և ստաիկան մը վիրաւորուեր, աւազակաց մէկը սպանուեր, իսկ միւս աւազակները վախեր են երկուքն վիրաւորուած ըլլալով =

— Ենկիւրիի Ուրզանճըար խանին մէկ սենեակէն հրդեհ պատահեր է, բայց տեղական կառավարութեան ամեն կարգի պաշտօնատարաց անյաբարջ ջանիւք շուտով առաջին առնուեր է =

— Եղիարտսի խոտիլին մայրաքաղաքս գալուն լուրը սուտ կհանուի =

— Շէյխ Շամիլ Էֆէնտին՝ որ ժամանակէ մ'ի վեր մայրաքաղաքս կը գրտնուեր, անցեալ շտաթ օրը պատիւ ունեցեր է վերջին տնգամ օգոստ. Սուլթանին ներկայանալու, և երեքշաբթի օրը եղիարտսիան շոգեմաուով դէպի Հիճազ ճամբայ ելեր է ուխտի համար =

— Օտար երկիրներ գտնուած դաղդիական հիւարատարանները ոչքէ անցունելու պաշտօն ունեցող անձն հիմա իղմիր կգտնուի եղեր =

Փարիզէն գրուածին նայելով, բոլոր բնակիչք մեծ մտատանջութեան մէջ են մտալուտ խռովութեան մը կատարածով, և շատերը որոշած են ուրիշ քաղաքներ երթալ բնակիլ:

Հեռագիրը ծանոց, կայսերական գերդատանին դէմ չարաչար գրող ու խօսող հռչակաւոր Ռօշֆորի բան տարկութեան ու սուղանայ դատաւարութիւնը: Այս դէպքը, հասարակապետական մասին աւելի գրգռութեան պատճառ եղեր է: Հազարաւոր անձինք մինչև կայսեր պալատին առջև «կեցցէ Ռօշֆոր» կառուան և համակրութեան ուրիշ մեծ ցոյցեր կընեն եղեր:

—Հռոմայ մէջ երկու հարուստ անձինք 80 հազար տկի քրտա ըներ են, շատ տուններ պանդոններ ու խանութներ վարձած ու ծախքերը բոլոր ըլլալով Հռոմ գումարուած կը բոնական ժողովին պատճառաւ մեծ բազմութիւն և շահ տեսներու յատով, սակայն պարտաւն ելեր է իրենց այս յոյսը:

—Անգղիայէն օտար երկիրներ դրիւած լրագրաց փոխադրութեան ծախուց համար անցեալ տարի 2 միլիոն 800 հազար ֆրանկ առնուեր է: Այս հաշուէն ալ կհասկցուի թէ անգղիական լրագիրք որչափ ընթերցող ունին:

—Անգղիայ մէջ այս օրերս 190 տարեկան տիկին մը մեռեր է, այր ու կին վեց որդի ձգելով՝ որոնց ա մեռնէն մեծը 90 տարեկան է եղեր: Այս որդւոց որդիքը՝ 31 են, և վերջիններէն ալ 2 որդի կայ եղեր: Ըսել է թէ թուներու թուներու զաւկներ տեսեր է: Երջանիկ կին:

—Պատի գրութիւնը որոշեր է պատահեաւ պարտուց համար հարգ չբանաւարկել:

—Յայտնի է թէ Հռոմայ կրօնական ժողովին մէջ դրուած ինգիրնէրն ու բանակցութիւնները գաղտնի կպահուին, և հետագայի անձանց ներդրութիւն կպատճառեն: Լրագրապետ մը կրօնական կերպով յաջողեր է այս ժողովին մէկ նախն մէջ դրուելու ու յառախան տեղեկութիւն առնուլ բոց իմացուելով՝ փառօք դուրս հանուերէ մեր շինծու կրօնականը:

—Եւրոպական լրագրաց հրատարակութեան կիմացութիւնը, Ամերիկայի դիւար ապէց 270 տարի յառաջ եւրոպացիք բրած չեն առաջին անգամ, այլ չինացիք 1600 տարի յառաջ Ամերիկան գտած, փորսանի անուանած և բազմաթիւ չինացիք հան բնակութիւն հաստատած են: Այսպէս գրուած է եղեր չինաց դրքերուն մէջ:

—Փարիզի մէջ ճարտարարուեստ մէկը տեսակ մը օգային կտուք հընարեր է. որով կարելի կըլլայ եղեր օգային ճարտարութիւն ընել դիւրութեամբ: Այսպէս փարիզէն Մարսիլէա չորս ժամու ճամպայ կըլլայ, կրօն: Եթէ յաջող դիւա մ'է այս, երկաթուղին ալ պատահեաւ առաջին յարգը չաւնենար:

—Փարիզի մէջ սպասուհի մը՝ մինչև կէս մէջըը տանը պատահանէն վարկախաւած՝ փողոցը նայած ասուներ, դիւաւած վար ինկեր է բաց անկողնա տղատեր է: Բոլոր քրտա հակիթ ծախողի մը եղեր է. որով հեաւ սպասուհին խեղճին հակիթ:

ներուն վրայ ինկեր, զանոնք չարդուբուրդ ըրեր է, և մարդն ալ այս դիպուածին ատեն շուարեր ինկեր ու ոտքին մէկը վնասուեր է :

—Անցեալները Հռոմայ մէջ հրատարակուող նոր տեղեկագրի մը նախընթաց. պատշաճան դորաց թիւը 14826 է :

Ս. Զ. Դ.

Իսկիւտարի Ազգ. Խօսարանը պիտի բացուի կիրակի (18 Յունիսը) ժամը ճիշդ 7 1/2-ին ի Ճեմարան, ուր պիտի խօսուի հետեւեալին վրայ :

«Ի՞նչ է պատճառն որ ազգային դործադիր պաշտօնէից հրաժարաւորներն յաւան տեղի կունենան, ազգին դործերն երեսն վրայ կը մնան և պատասխանատուութիւնն իրակա նութիւն չունենար : »

Ա. Ներկայութեան պայմանք են . Ա. Մէկ գրք . մեւտը վճարել, — Բ. Ներքին կանոնաց հասեմատ վարուիլ :

Կ. ՊՈԼԻՍ. — ԳՈՆՍՈՂԻՑԷ

	ԿՐԸ	ԺԵ.
14 յուն. չորեք . Երեկոյ		
	զացուեցաւ 48	46
15 յուն. հինգ . առաւօտ		
	բացուեցաւ 48	24
	ժամը չորսին 48	46

Փունշը կծախուի Պօլսոյ հայ գըրավաճառաց խանութները, ձեռքէ ծախուելէ զատ :

Ը .

Գերեզմանք Երիտասարդաց տնուն գըրցելը, երկրորդ անգամ գեղեցիկ տպագրեալ, մայրաքաղաքէս բոլոր հայ գրավաճառաց խանութները կծախուի : Գին բաղմապատկերին՝ 1 1/2 փրանդ, իսկ մէկ պատկերո եղածինը՝ մէկ փրանդ է :

Ասպարէզ Ազգային տնուն հրատարակութիւն մը մայրաքաղաքիս բոլոր գրավաճառաց քով կծախուի : — Ասոր հեղինակը Անձնուէր ընկերութեան պանդուխտ աշակերտներէն մէկըն ըլլալով, քաջալերութեան արժանի է :

Արամեան օրացոյցը երկուշաբթի օրէն ի վեր սկսաւ ծախուիլ մայրաքաղաքիս բոլոր հայ գրավաճառաց խանութները :

Այս օրացոյցը ամեն կարգի ազգայնոց համար խիստ օգտակար կըլլայ ըլլալ, որովհետեւ՝ բուն օրացոյցէն զատ՝ ուրիշ շատ կարեւոր տեղեկութիւններ կպարունակէ : Գինն ալ արժան է :

ՕՐԱՑՈՅՑ

ԵՒ

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԷ ՕԴՈՅ

1870

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ՅՕՐԻՆԵԱՄԻՄԻԱԲԱՆԱԿԱՆ ՈՒԽԷՆ

ՍՐԲՈՅ ՅԱԿՈԲԵԱՆՅՑ

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՅՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ Ռ. Յ. ՔԻՐՔԶԵԱՆ